

dan o. s. v. Jeg finder blandt Underskrifterne ogsaa A. Jensen, Lærer, Knudstrup, sikkert den tidligere Folketingsmand, der indtil fornylig sad her i Tinget. Jeg finder ogsaa et Navn, N. P. Stensballe, Højskoleforstander i Uldum, jeg antager, han er identisk med det nuværende ærede Medlem fra Silkeborg, selv om Livsstillingen er forandret. En 300—400 Underskrifter, meget ansete Navne, findes under denne Askovadresse, hvis 8 Punkter lyde saaledes:

1. Det nuværende Præsteløfte afløses af et nyt, hvorved Præsterne forpligtes til efter deres bedste Overbevisning at lære overensstemmende med den hellige Skrift og at forvalte Sakramenterne sømmelig efter Herrens Indstiftelse.
  2. Der indrømmes Sognemenighederne Ret til at vælge deres Præster.
  3. Hvor Præst og Menighed kunne enes om Indførelse af en Salmebog og en Alterbog, indrømmes der dem Ret dertil.
  4. Der gives udvidet Frihed for Præsterne til at stede Børn til Herrens Bord i en tidligere Alder end nu, ganske som i den ældre lutherske Kirke i Danmark (sammenlign Peder Plades Visitatsbog), samt Frihed for Præsterne til at foretage den almindelige saakaldte Konfirmation uden Hensyn til Alder, Udskrivning af Skolen og bestemte Søndage i Kirkeaaaret.
  5. Der gives udvidet Frihed for Bisperne til under særegne Forhold at ordinere Mænd til Præster, som ikke ere i Besiddelse af alle de nu for Tiden gældende Betingelser for Ordination (sammenlign Ordningen i den anglikanske Kirke).
  6. Der gives Mænd over 30 Aar Adgang til for en særskilt Eksamenskommission at underkaste sig en theologisk Embedsprøve, som Staten godkender, uden at vedkommende først har taget Studentereksamen og „Filosoficum“.
  7. Der indføres en borgerlig Form for Ægteskabets Oprettelse for alle ved dertil beskikkede Mænd i hvert Sogn.
  8. Der indrømmes Valgmenigheder og Sognebaandsløserne udvidet Ret til at benytte Sognekirkerne.
- De ville altsaa se, at Askovmændene krævede fuldt Præstevalg, Sognemenighedernes Ret ikke blot til at øve Indflydelse paa Præsternes Ansættelse, altsaa Indstillingsret, men Præstevalget lagt i Sognemenighedernes Haand. Askovmændene krævede Præstefrihed, dogmatisk og liturgisk Frihed for Præsterne gennem en meget væsentlig Forandring i Præsteløftet. Askovmændene krævede Ret for Præst og

Menighed til at forandre Liturgien, til at indføre de Salmebøger, de maatte ønske. Der var ikke Tale om autoriserede Salmebøger og Alterbøger, som der hele Tiden staar i Kultusministerens Forslag. Det var der slet ikke, man vilde netop bort fra Autorisationen, man vilde have Frihed. Askovmændene krævede almindeligt borgerligt Ægteskab, og der glædede det mig at erfare gennem Kultusministerens Foredrag forleden, at han ogsaa er Tilhænger af almindeligt, tvunget borgerligt Ægteskab. Det krævede altsaa allerede Askovmændene, saa frisindeet saa man allerede i 1881 paa Tingene. Jeg kunde nægtelig have ønsket og har ogsaa haft Grund til at have noget Haab om, at Kultusministeren, der jo kom lige fra Askov, ogsaa havde taget Askovadressen med og havde lagt den til Grund for sin kirkelige Frihedslovgivning. Jeg kunde ogsaa have ønsket og har ogsaa haft nogen Grund til at haabe, at han havde kuyttet Traaden der, hvor den slap her i Tinget, nemlig i 1894 ved Bojsens og Rasmus Claussens Præstevalglov. Med denne Lov slap man Traaden i den gamle kirkelige Frihedslovgivning. Saa gik Tiden til 1900, hvor der ingenting skete, og saa fik vi 1900 det ærede Medlem fra Ringkøbings (J. C. Christensen) Forslag, der gik i en helt anden Retning.

Askovadressens Krav gaa ud paa i stadig højere Grad at løse Baandene mellem det borgerlige og det kirkelige. Det er for os Socialdemokrater ogsaa Maalet. For at fremme den frikirkelige Udvikling og Tilstand ville vi i stadig højere Grad løse Baandene mellem det borgerlige og det kirkelige, en Trang, som jeg tror i høj Grad vokser ogsaa indenfor Kirken. Der er sikkert adskillige Præster, adskillige kristne Medlemmer indenfor Folkekirken, som mere og mere føle Forholdene utaalelige. Jeg henviser til en Ting, som for nylig er sket, men som ganske vist ikke har vakt megen Opmærksomhed og kun mærkværdig ringe Diskussion ogsaa i den kirkelige Presse, det er det, at en Sognepræst — jeg sigter her til Provst Olsen i Lynge-Braaby ved Sorø — har taget sin Afsked af Samvittighedsgrunde, fordi der ikke var Præstefrihed i den Forstand, hvori man ogsaa har taget Ordet, Frihed for Præsten til at betjene, hvem han vil. Han har taget sin Afsked, fordi han ikke kunde holde ud at gaa som Sognepræst i en Sognemenighed og skulle betjene dem alle som gode Kristne, og saa var der maaske ikke 10 pCt. virkelige Kristne imellem